

شماره دانش آموز :

پایه تحصیلی: هشتم

تاریخ آزمون: ۱۴۰۲/۳/۱ مدت آزمون: ۷۰ دقیقه

نام و نام خانوادگی :

نامان آبی پرورش استعدادهای درخشان

نمره با عدد:

نام طراح سؤال : مقدسیان

دیرزمان شهید شمی زاد یک دوره اول

نمره با حروف:

تعداد صفحات: ۴

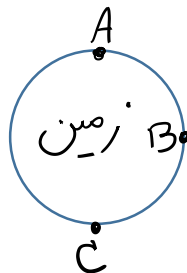
نام درس : علوم تجربی (فیزیک)

اداره آموزش و پرورش ناحیه ۴ مشهد

تعداد سوالات: ۹

امضاء دبیر:

ردیف	سؤال	بارم														
۱.	<p>جاهای خالی را با انتخاب کلمات مناسب داده شده از کادر زیر کامل کنید. (۴ کلمه اضافی است)</p> <p>ولت سنج - کاو - موتور الکتریکی - پیرابین - شدت جریان الکتریکی - واگرا - سیم پیچ - آمپرسنج - آهنربای الکتریکی</p> <p>الف) نام دیگر عدسی مقعر همان است.</p> <p>ب) در مدارهای الکتریکی باید را در مدار به صورت موازی ببندیم.</p> <p>ج) با کمک یک میخ و سیم و باتری می توانیم یک درست کنیم.</p> <p>د) اگر پرتوی نور موازی با محور عدسی به آن بتابانیم، آنگاه پرتوی شکست حاصل، در امتداد کانون حرکت خود را ادامه می دهد.</p>	۱														
۲.	<p>جملات زیر را با دقت بخوانید و درست یا غلط بودن آنها را با علامت ضربدر ☒ مشخص کنید.</p> <p>الف) دو میله ی پلاستیکی را با پارچه پشمی به هم مالش می دهیم، آنگاه می توانند یکدیگر را جذب کنند.</p> <p>ب) در آهنربای الکتریکی، اگر تعداد دورهای سیم پیچ، در واحد طول را نصف کنیم، آنگاه قدرت آن دو برابر می شود.</p> <p>ج) در انواع آینه ها و عدسی ها، تصویر مجازی همواره در فضای پشت تشکیل می شود.</p> <p>د) اجسام غیر منیر، به واسطه ی نوری که از خود منتشر می کنند، دیده می شوند.</p>	<p>۱</p> <p> ☐ صحیح ☐ غلط ☐ صحیح ☐ غلط ☐ صحیح ☐ غلط ☐ صحیح ☐ غلط </p>														
۳.	<p>شماره ی هر یک از گزاره های مناسب ستون الف را در کنار گزاره ی مناسب از ستون ب بنویسید. (از وصل کردن با خط پرهیز کنید)</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>*الف*</th> <th>*ب* (در این ستون دو کلمه اضافه هستند)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>۱- الکترون</td> <td>----- یکی از انواع عدسی واگرا می باشد</td> </tr> <tr> <td>۲- بار پایه</td> <td>----- پدیده ای نوری که فقط از یک پرتو ساخته شده باشد</td> </tr> <tr> <td>۳- باریکه نور</td> <td>----- از انواع عدسی همگرا می باشد</td> </tr> <tr> <td>۴- دو کوژ</td> <td>----- میزان حداقل باری که می تواند به راحتی منتقل شود</td> </tr> <tr> <td></td> <td>----- نازک ترین پرتوی نوری که می توان تصور کرد</td> </tr> <tr> <td></td> <td>----- ذره ای دارای بار منفی است</td> </tr> </tbody> </table>	*الف*	*ب* (در این ستون دو کلمه اضافه هستند)	۱- الکترون	----- یکی از انواع عدسی واگرا می باشد	۲- بار پایه	----- پدیده ای نوری که فقط از یک پرتو ساخته شده باشد	۳- باریکه نور	----- از انواع عدسی همگرا می باشد	۴- دو کوژ	----- میزان حداقل باری که می تواند به راحتی منتقل شود		----- نازک ترین پرتوی نوری که می توان تصور کرد		----- ذره ای دارای بار منفی است	۱
الف	*ب* (در این ستون دو کلمه اضافه هستند)															
۱- الکترون	----- یکی از انواع عدسی واگرا می باشد															
۲- بار پایه	----- پدیده ای نوری که فقط از یک پرتو ساخته شده باشد															
۳- باریکه نور	----- از انواع عدسی همگرا می باشد															
۴- دو کوژ	----- میزان حداقل باری که می تواند به راحتی منتقل شود															
	----- نازک ترین پرتوی نوری که می توان تصور کرد															
	----- ذره ای دارای بار منفی است															
۴.	<p>ابتدا تصویر مربوط به ماه گرفتگی را رسم کنید. سپس اگر شخصی در سه موقعیت متفاوت بر روی زمین قرار گرفته باشد (همانند شکل زیر) و در این حین به خورشید نگاه کند آنگاه به سوالات زیر پاسخ دهید:</p> <p>الف) خورشید را به چه صورتی می بیند؟</p> <p>ب) اگر در همین حال شخصی از روی ماه به سمت زمین و خورشید نگاه کند و از او بخواهیم با دوربین عکاسی، تصویری از خورشید را ثبت کند، پیش بینی شما از عکس او چه خواهد بود؟</p>	۱,۷۵														

۵.

با رسم تصویر(استفاده از حالات مختلف تابش پرتوی نور و رسم آنها) محل تشکیل تصویر را مشخص کرده،ویژگی های آن را بنویسید.
الف)جسمی را در فاصله ۷ سانتی متری از آینه ی مقعری به فاصله ی کانونی ۴ سانتی متری قرار داده ایم.

۲

ب)جسمی را در فاصله ی ۸ سانتی متری از عدسی همگرایی با فاصله ی کانونی(F) معادل ۶ سانتی متری قرار می دهیم.

۶.

عبارت های زیر را تعریف کنید.

۲,۵

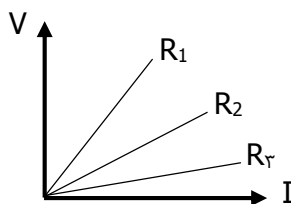
	جریان الکتریکی (۰/۵ نمره)
	القای مغناطیسی (۰/۵ نمره)
	منشور (۰/۵ نمره)
	پاشندگی نور (۰/۵ نمره)
	شکست نور (۰/۵)

۷.

گزینه ی صحیح(درست ترین) را انتخاب کنید.

- ۱) اگر جسمی را روبروی عدسی همگرایی در فاصله ی دو برابری کانون(روی $2F$) قرار دهیم، آنگاه (۰/۵ نمره)
الف)تصویری بزرگتر از آن و روی F تشکیل می شود.
ب)تصویر آن در بی نهایت تشکیل می شود.
ج) تصویرش درست دیگر عدسی، وارونه و منطبق بر $2F$ تشکیل می شود.
د)تصویرش در سمت دیگر عدسی، وارونه و منطبق بر F تشکیل می شود.

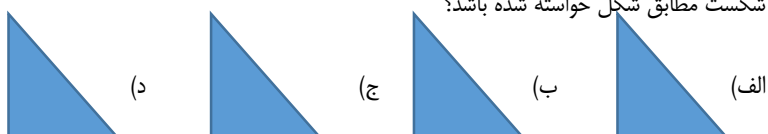
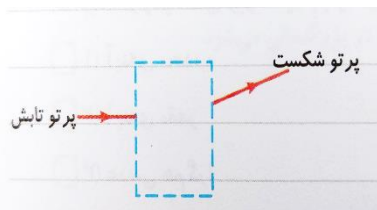
۲) نمودار اختلاف پتانسیل و شدت جریان برای سه مقاومت را مشاهده می کنید. کدام گزینه درست است؟(۰/۵ نمره)
الف) $R_2=R_1=R_3$
ب) $R_2 < R_3$
ج) $R_3 < R_1$

د) بدون داشتن مقادیر V و I نمی توان مقاومت را مشخص کرد

۲

۳) منشوری به شکل یک مثلث قائم الزاویه داریم. آن را به چه صورتی در کادر روبرو قرار دهیم تا مسیر پرتوی شکست مطابق شکل خواسته شده باشد؟

۴) در آینه ی محدب هرگاه جسمی در فاصله ای دورتر از کانون قرار بگیرد آنگاه تصویر آن است. (۵/۰ نمره)
 الف) مستقیم و حقیقی
 ج) مستقیم و بزرگتر از جسم
 ب) مجازی و در فاصله ای دورتر از آینه نسبت به جسم
 د) مستقیم و مجازی

۸. به هریک از سوالات زیر پاسخ کامل دهید.

الف) دو آهنربا داریم که نشان قطب های آنها پاک شده است. برای اینکه چهار قطب آنها را بتوانیم نامگذاری کنیم دو روش متفاوت پیشنهاد کنید. (۱ نمره)

ب) برق نما چه کاربردهایی دارد؟ (سه مورد) (۷۵/۰ نمره)

ج) چگونه می توان با کمک منشور عدسی واگرا ساخت؟ (۵/۰ نمره)

۲,۲۵

سوالات محاسباتی

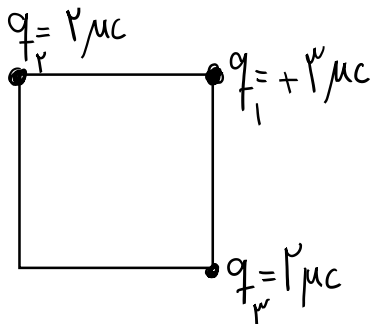
*** توجه ***

الف) استفاده از ماشین حساب ممنوع بوده و در صورت استفاده تقلب محسوب شده و نمره ی برگه شما ((صفر)) ثبت می شود.
 ب) در حل هر مسئله، چهار بخش خلاصه نویسی، فرمول نویسی، عدد گذاری و جواب نهایی را بنویسید، چون نوشتن هر بخش نمره دارد.

ج) در صورت استفاده از برگه ی چک نویس، حتما نام و نام خانوادگی خود را بر روی آن بنویسید.

د) مسئله را به دقت بخوانید، و به موارد خواسته شده در مسئله حتما پاسخ دهید. از نوشتن مطالب اضافی خودداری کنید، چون نمره ای به آنها تعلق نمی گیرد.

۱) بر روی مربعی به ضلع ۳ سانتی متر یک ذره ی دارای بار الکتریکی ۳ میکرو کولنی را قرار داده ایم. اگر در هریک از دو گوشه دیگر این مربع بارهای الکتریکی را مطابق شکل قرار داده باشیم، آنگاه برآیند نیروی الکتریکی وارد شده بر این ذره چقدر است؟ (۲,۲۵ نمره)

۶,۵

۲) در مقابل چشمه ی نور نقطه ای سکه ای به شعاع ۵ سانتی متر قرار داده ایم. اگر فاصله ی جسم تا چشمه برابر با یک سوم فاصله ی پرده تا چشمه باشد، آنگاه میزان بزرگنمایی و مساحت سایه بر حسب متر مربع چقدر است؟ (۲ نمره)

	<p>۳) اگر جسمی را در فاصله ای بین کانون و سطح آینه ی مقعری قرار دهیم، آنگاه با رسم شکل (استفاده از پرتوهای تابش و بازتابش) این محل را نشان دهید. همچنین ویژگی های تصویر به دست آمده را بیان کنید. (انتخاب اندازه فاصله کانونی این آینه اختیاری است و می توانید مقادیر بین ۲ تا ۵ را برگزینید) (۱,۲۵ نمره)</p> <p>۴) با رسم تصویر نحوه ی شکسته شدن پرتو ها در برخورد به عدسی واگرا و نیز پاشندگی نور را نشان دهید؟ (۱ نمره)</p>	
۲۰ نمره	***موفق باشید***	۹ سوال

شماره دانش آموز:	پایه تحصیلی: هشتم	تاریخ آزمون: ۱۴۰۲/۳/۱۰	مدت آزمون: ۷۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی:	نام دبیر: استادان و دانش	تعداد صفحات: ۴	نمره با عدد:
نام طراح سوال: مقدسیان	دبیران شیداشی ژادیک در اول	تعداد سوالات: ۹	نمره با حروف:
نام درس: علوم تجربی (فیزیک)	اوله آموزش و پرورش پایه ۸ شد	امضاء دبیر:	

ردیف	سوال	بارم														
۱	جاهای خالی را با انتخاب کلمات مناسب داده شده از کادر زیر کامل کنید. (۴ کلمه اضافی است) ولت سنج - کاو - موتور الکتریکی - پیرابین - شدت جریان الکتریکی - واگرا - سیم پیچ - آمپرسنج - آهنربای الکتریکی الف) نام دیگر عدسی مقعر همان است. ب) در مدارهای الکتریکی باید را در مدار بک صورت موازی ببندیم. ج) با کمک یک میخ و سیم و باتری می توانیم یک درست کنیم. د) اگر پرتوی نور موازی با محور عدسی به آن بتابانیم، آنگاه پرتوی شکست حاصل، در امتداد کانون حرکت خود را ادامه می دهد.	۱														
۲	جملات زیر را با دقت بخوانید و درست یا غلط بودن آنها را با علامت ضربدر ☒ مشخص کنید. الف) دو میله ی پلاستیکی را با پارچه پشمی به هم مالش می دهیم، آنگاه می توانند یکدیگر را جذب کنند. ب) در آهنربای الکتریکی، اگر تعداد دورهای سیم پیچ، در واحد طول را نصف کنیم، آنگاه قدرت آن دو برابر می شود. ج) در انواع آینه ها و عدسی ها، تصویر مجازی هیواره در فضای پشت تشکیل می شود. د) اجسام غیر منیر، به واسطه ی نوری که از خود منتشر می کنند، دیده می شوند.	۱														
۳	شماره ی هر یک از گزاره های مناسب ستون الف را در کنار گزاره ی مناسب از ستون ب بنویسید. (از وصل کردن با خط پرهیز کنید)	۱														
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>الف</th> <th>ب</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>۱- الکترون</td> <td>یکی از انواع عدسی واگرا می باشد</td> </tr> <tr> <td>۲- بار پایه</td> <td>پدیده ای نوری که فقط از یک پرتو ساخته شده باشد</td> </tr> <tr> <td>۳- باریکه نور</td> <td>از انواع عدسی همگرا می باشد</td> </tr> <tr> <td>۴- دو کوز</td> <td>میزان حداقل باری که می تواند به راحتی منتقل شود</td> </tr> <tr> <td></td> <td>نازک ترین پرتوی نوری که می توان تصور کرد</td> </tr> <tr> <td></td> <td>ذره ای دارای بار منفی است</td> </tr> </tbody> </table>	الف	ب	۱- الکترون	یکی از انواع عدسی واگرا می باشد	۲- بار پایه	پدیده ای نوری که فقط از یک پرتو ساخته شده باشد	۳- باریکه نور	از انواع عدسی همگرا می باشد	۴- دو کوز	میزان حداقل باری که می تواند به راحتی منتقل شود		نازک ترین پرتوی نوری که می توان تصور کرد		ذره ای دارای بار منفی است	
الف	ب															
۱- الکترون	یکی از انواع عدسی واگرا می باشد															
۲- بار پایه	پدیده ای نوری که فقط از یک پرتو ساخته شده باشد															
۳- باریکه نور	از انواع عدسی همگرا می باشد															
۴- دو کوز	میزان حداقل باری که می تواند به راحتی منتقل شود															
	نازک ترین پرتوی نوری که می توان تصور کرد															
	ذره ای دارای بار منفی است															

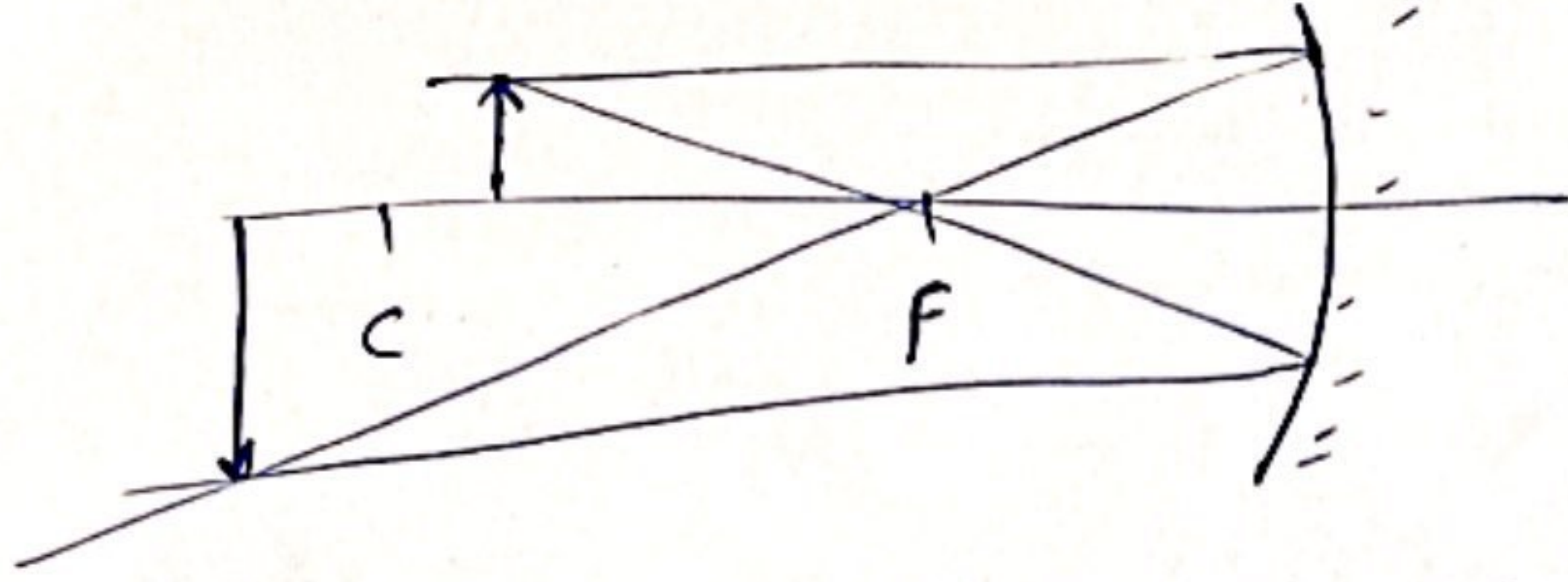
۴ ابتدا تصویر مربوط به ماه گرفتگی را رسم کنید. سپس اگر شخصی در سه موقعیت متفاوت بر روی زمین قرار گرفته باشد (همانند شکل زیر) و در این حین به خورشید نگاه کند آنگاه به سوالات زیر پاسخ دهید:

الف) خورشید را به چه صورتی می بیند؟ (سؤال واضح است)

ب) اگر در همین حال شخصی از روی ماه به سمت زمین و خورشید نگاه کند و از او بخواهیم با دوربین عکاسی، تصویری از خورشید را ثبت کند، پیش بینی شما از عکس او چه خواهد بود؟

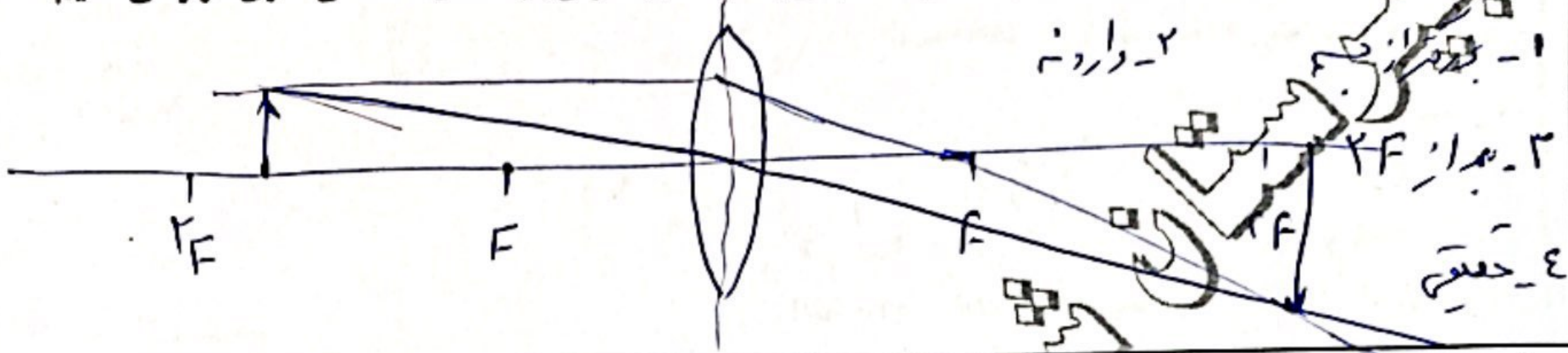
برای حالت الف در حالت دوران در تصویر:

۵. با رسم تصویر (استفاده از حالات مختلف تابش پرتوی نور و رسم آنها) محل تشکیل تصویر را مشخص کرده، ویژگی های آن را بنویسید.
 الف) جسمی را در فاصله ۷ سانتی متری از آینه ی مقعری به فاصله ی کانونی ۴ سانتی متری قرار داده ایم.

محل تشکیل تصویر:
 بزرگتر از جسم
 معکوس
 وارونه
 حقیقی

ب) جسمی را در فاصله ی ۸ سانتی متری از عدسی همگرایی با فاصله ی کانونی (F) معادل ۶ سانتی متری قرار می دهیم.

۱- بزرگتر از جسم
 ۲- وارونه
 ۳- معکوس
 ۴- حقیقی

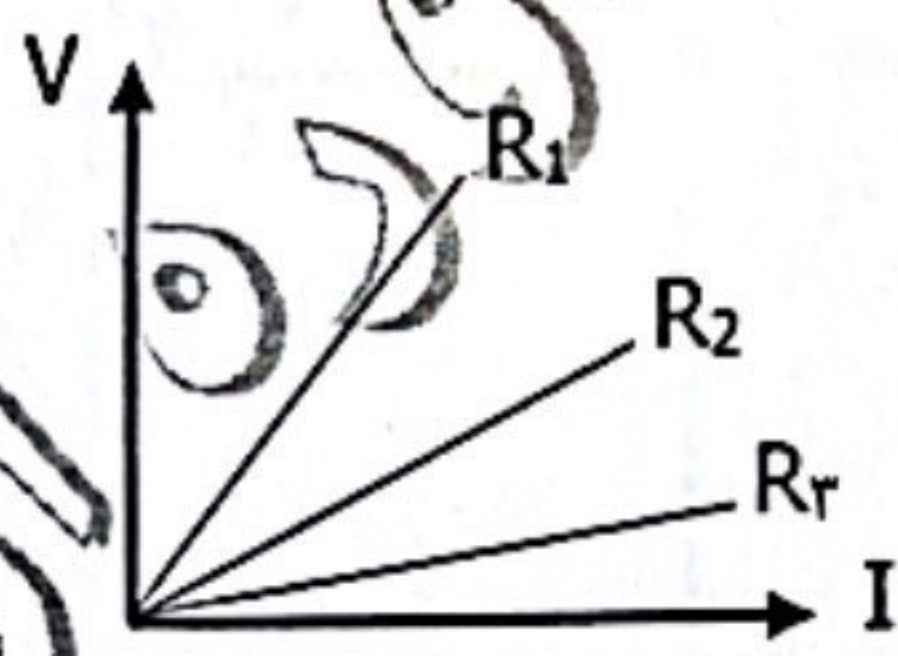
۶. عبارات های زیر را تعریف کنید.

جریان الکتریکی (۰/۵) (نمره)	حرکت آتون از پتانسیل منفی به پتانسیل مثبت آن، سبب ایجاد جریان الکتریکی است.
القای مغناطیسی (۰/۵) (نمره)	ایجاد خاصیت مغناطیسی در یک ماده، منجر به ایجاد آهن را بدون تماس با آن، القای مغناطیسی است.
منشور (۰/۵) (نمره)	قطعه از شفاف از جنس شیشه یا شکر است. ماده، مشرقا همگرا را به شکل مثلث است.
پاشندگی نور (۰/۵) (نمره)	تجزیه نور سفید توسط منشور شیشه ای.
شکست نور (۰/۵) (نمره)	اگر پرتوی نوری به صورت عمود از یک شفاف وارد شفاف دیگر شود، دچار شکست نور نمی شود.

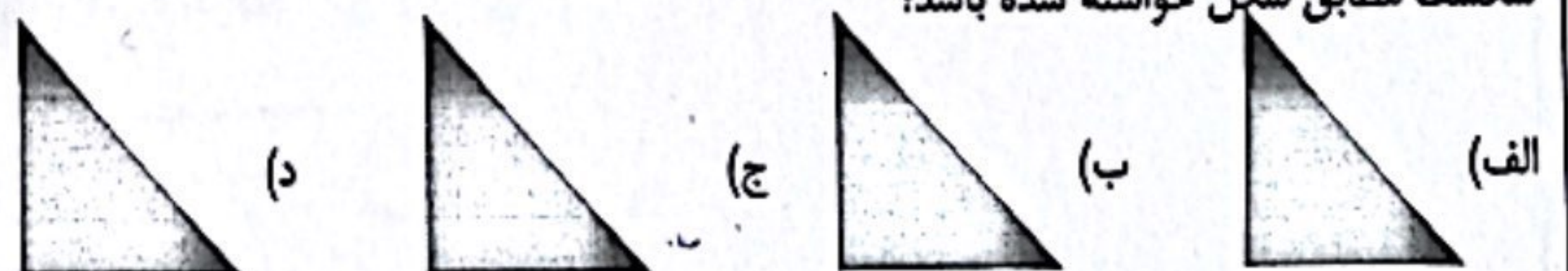
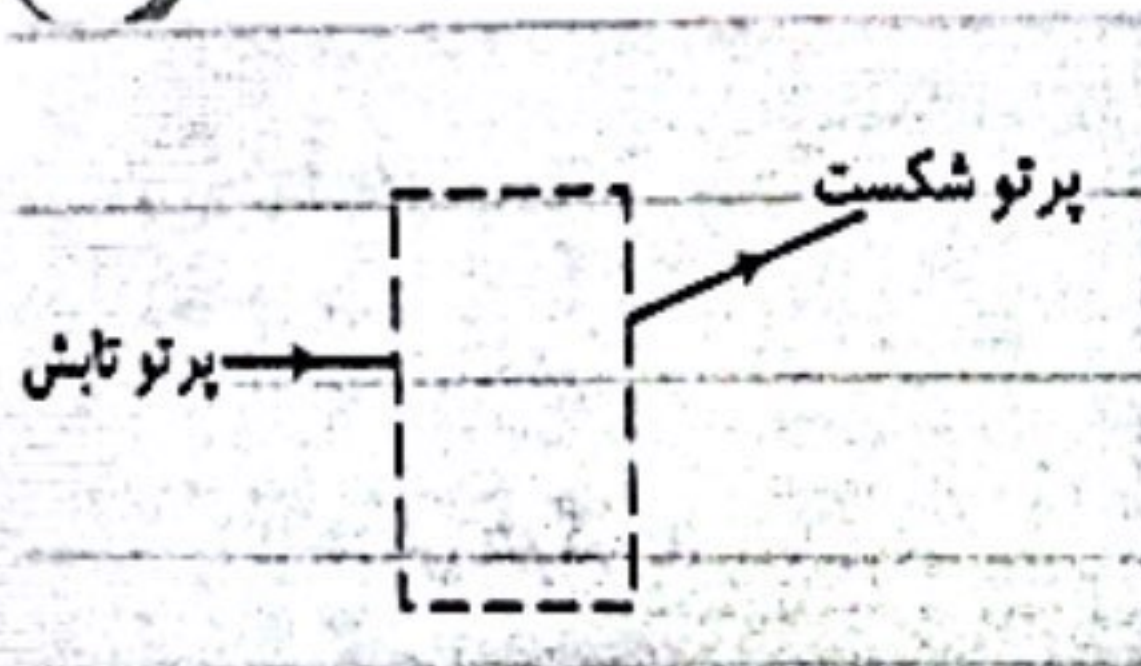
۷. گزینه ی صحیح (درست ترین) را انتخاب کنید.

۱) اگر جسمی را روبروی عدسی همگرایی در فاصله ی دو برابری کانون (روی ۲) قرار دهیم، آنگاه (۰/۵) (نمره)
 الف) تصویری بزرگتر از آن و روی F تشکیل می شود.
 ب) تصویر آن در بی نهایت تشکیل می شود.
 ج) تصویرش در سمت دیگر عدسی، وارونه و منطبق بر ۲ تشکیل می شود.
 د) تصویرش در سمت دیگر عدسی، وارونه و منطبق بر F تشکیل می شود.

۲) نمودار اختلاف پتانسیل و شدت جریان برای سه مقاومت را مشاهده می کنید. کدام گزینه درست است؟ (۰/۵) (نمره)
 $V = IR$
 $R_2 = R_1 = R_3$ (الف)
 $R_2 < R_3$ (ب)
 $R_3 < R_1$ (ج)
 د) بدون داشتن مقادیر V و I نمی توان مقاومت را مشخص کرد

۳) منشوری به شکل یک مثلث قائم الزاویه داریم. آن را به چه صورتی در کادر روبرو قرار دهیم تا مسیر پرتوی شکست مطابق شکل خواسته شده باشد؟

پاسخ: الف) اعداد ۱ تا ۴، سوال قابل پاسخ نیست.

۴) در آینه ی محدب هرگاه جسمی در فاصله ای دورتر از کانون قرار بگیرد آنگاه تصویر آن است. (۵/۰ نمره)
 الف) مستقیم و حقیقی
 ب) مجازی و در فاصله ای دورتر از آینه نسبت به جسم
 ج) مستقیم و بزرگتر از جسم
 د) مستقیم و مجازی

۸. به هریک از سوالات زیر پاسخ کامل دهید.

الف) دو آهنربا داریم که نشان قطب های آنها پاک شده است. برای اینکه چهار قطب آنها را بتوانیم نامگذاری کنیم دو روش متفاوت پیشنهاد کنید. (نمره)

۱- حرارت با نخ نازک آویزان کنیم. و سوزانیم. به سه شکل جزمی و ضد قطب و ...
 ب) برق نلما چه کاربردهایی دارد؟ (سه مورد) (۵/۰ نمره) دافع قطب هم نام داریم قطب آهنربا هم را مشخص

۱- فلز ...
 ۲- فلز ...
 ۳- فلز ...
 ج) چگونه می توان با کمک منشور عدسی و اگر ساخت؟ (۵/۰ نمره)
 آرد دست راست - تصویر ...
 سید مدرس

سوالات محاسباتی

*** توجه ***

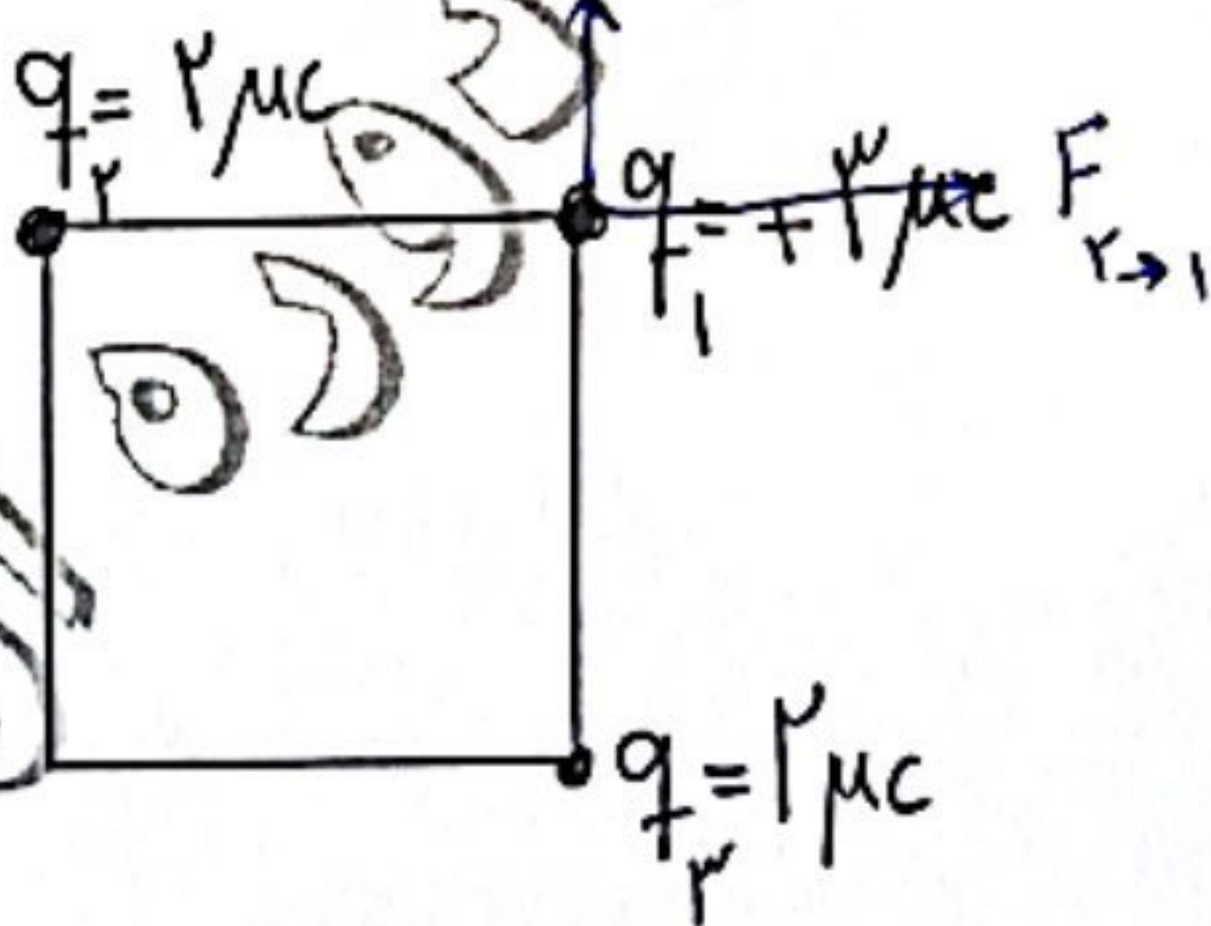
الف) استفاده از ماشین حساب ممنوع بوده و در صورت استفاده تقلب محسوب شده و نمره ی برگه شما ((صفر)) ثبت می شود.
 ب) در حل هر مسئله، چهار بخش خلاصه نویسی، فرمول نویسی، عدد گذاری و جواب نهایی را بنویسید، چون نوشتن هر بخش نمره دارد.

ج) در صورت استفاده از برگه ی چک نویسی، حتما نام و نام خانوادگی خود را بر روی آن بنویسید.

د) مسئله را به دقت بخوانید، و به موارد خواسته شده در مسئله حتما پاسخ دهید. از نوشتن مطالب اضافی خودداری کنید، چون نمره ای به آنها تعلق نمی گیرد.

۱) بر روی مربعی به ضلع ۳ سانتی متر یک ذره ی دارای بار الکتریکی ۲ میکرو کولنی را قرار داده ایم. اگر در هریک از دو گوشه دیگر این مربع بارهای الکتریکی را مطابق شکل قرار داده باشیم، آنگاه برآیند نیروی الکتریکی وارد شده بر این ذره چقدر است؟ (۲،۲۵ نمره)

۶،۵

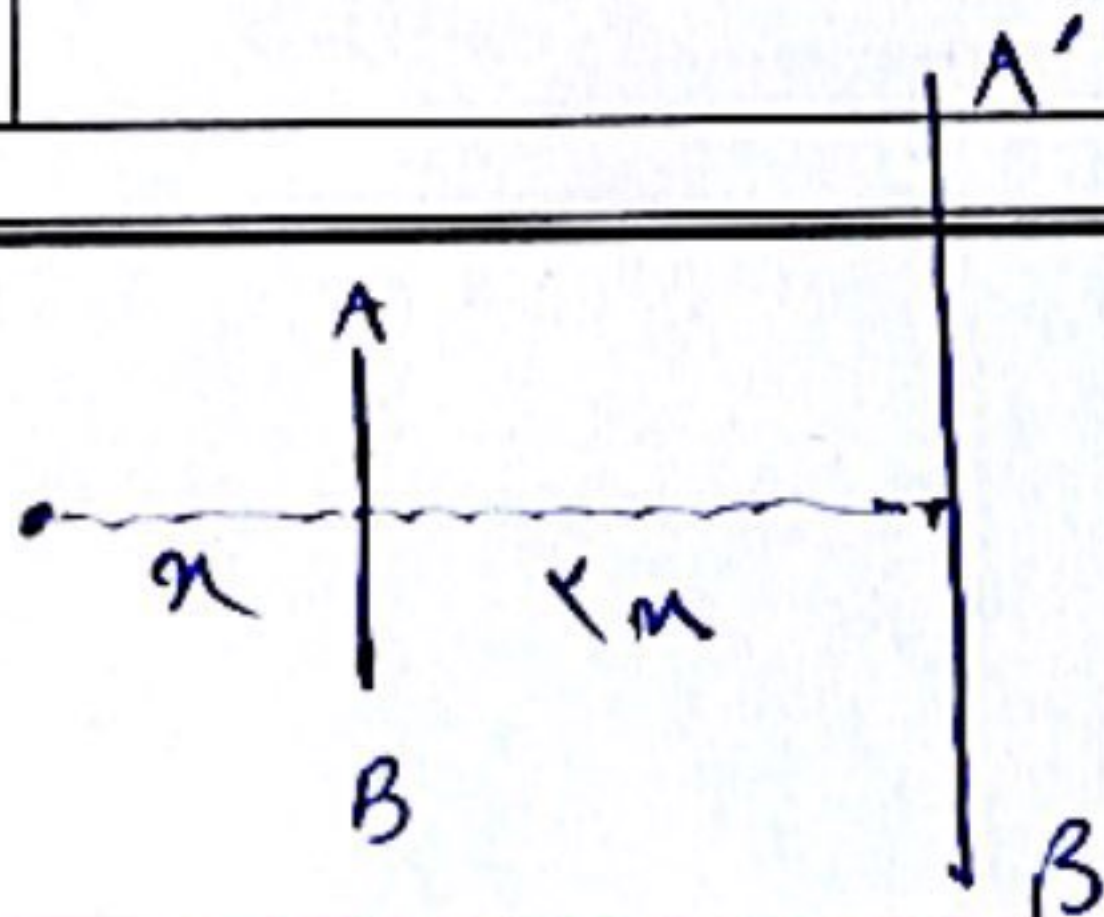
$$F = k \frac{q_1 q_2}{d^2}$$

$$F_{2 \rightarrow 1} = \frac{9 \times 10^9 \times 2 \times 10^{-6} \times 3 \times 10^{-6}}{9 \times 10^{-2}} = 6 \times 10^{-2}$$

$$F_{3 \rightarrow 1} = 6 \times 10^{-2}$$

$$F_{\text{ت}} = \sqrt{F_{2 \rightarrow 1}^2 + F_{3 \rightarrow 1}^2} = \sqrt{2} \times 6 \times 10^{-2}$$

۲) در مقابل چشمه ی نور نقطه ای سکه ای به شعاع ۵ سانتی متر قرار داده ایم. اگر فاصله ی جسم تا چشمه برابر با یک سوم فاصله ی پرده تا چشمه باشد، آنگاه میزان بزرگنمایی و مساحت سایه بر حسب متر مربع چقدر است؟ (۲ نمره)

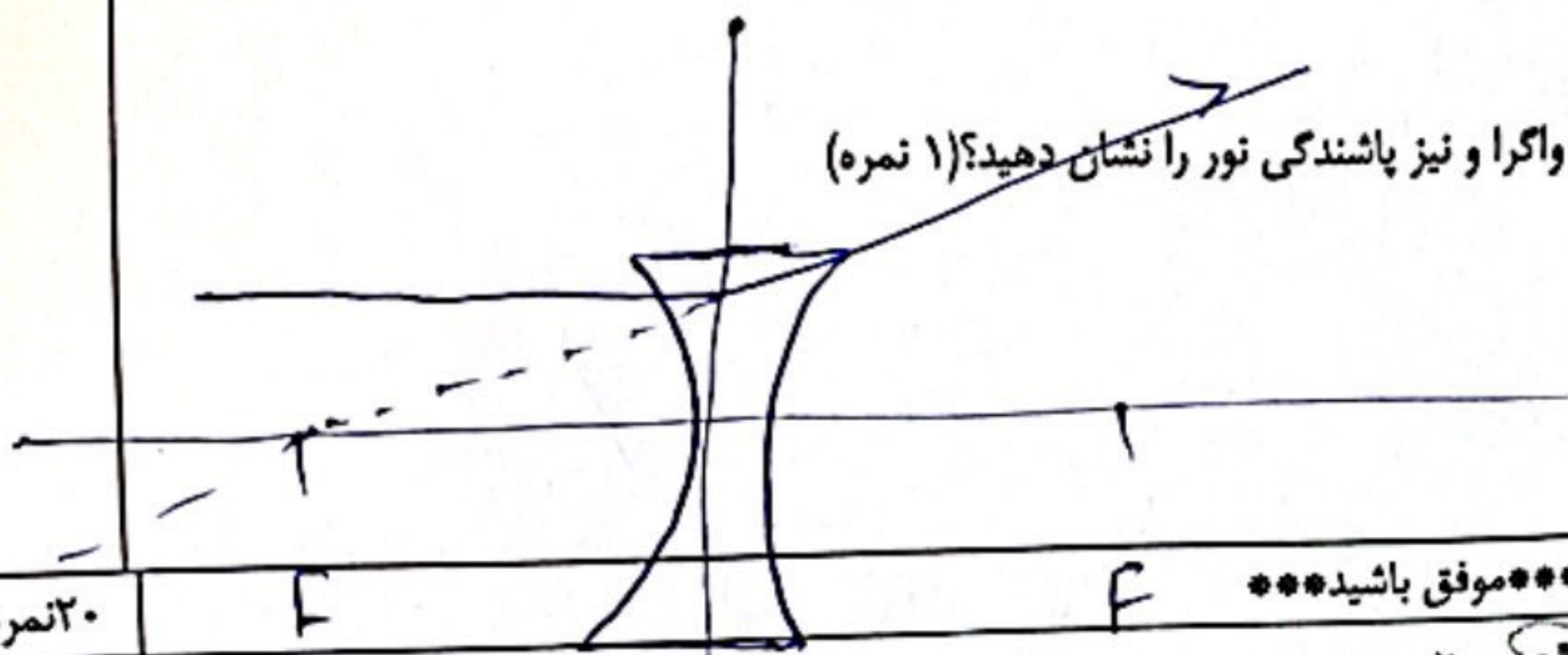

$$\frac{S'}{S} = \frac{A'B'}{AB} = \frac{3m}{5} = \frac{3}{5}$$

$$\frac{S'}{S} = \left(\frac{3}{5}\right)^2 \rightarrow \frac{S'}{25 \times \pi} = \frac{9}{25} \rightarrow S' = 9 \pi \text{ cm}^2$$

۳) اگر جسمی را در فاصله ای بین کانون و سطح آینه ی مقعری قرار دهیم، آنگاه با رسم شکل (استفاده از پرتوهای تابش و بازتابش) این محل را نشان دهید. همچنین ویژگی های تصویر به دست آمده را بیان کنید. (انتخاب اندازه فاصله کانونی این آینه اختیاری است و می توانید مقادیر بین ۲ تا ۵ را برگزینید) (۱،۲۵ نمره)

۴) با رسم تصویر نحوه ی شکسته شدن پرتو ها در برخورد به عدسی واگرا و نیز پاشندگی نور را نشان دهید؟ (۱ نمره)

موفق باشید

سوال ۹

۲۰ نمره

دفعه سوم (۳)

ملاحظات تصویر:

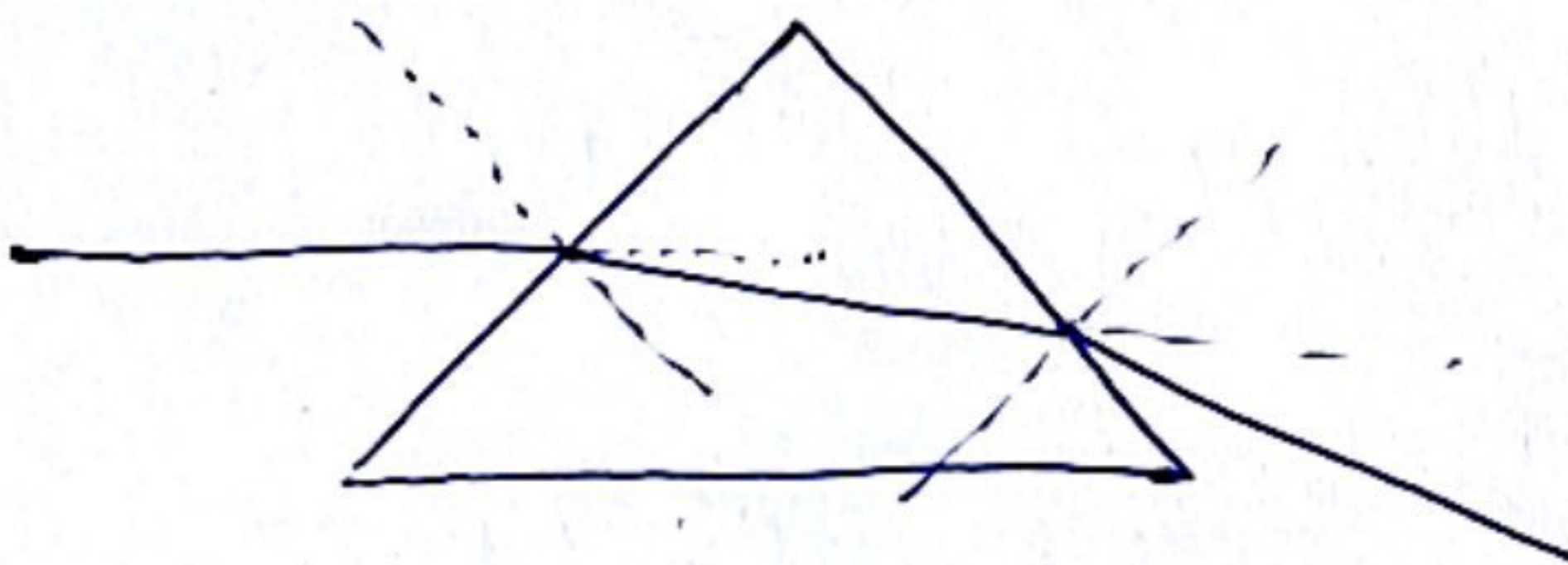
۱- بزرگتر از جسم

۲- سبب آینه

۳- مجاز

۴- مستقیم

دفعه چهارم (۴):

دوره اول